

K. Maj:ts och rikets Svea hof-rätts utslag öfver capitainen Jacob Johan Anckarström.

Stockholm
1792

EOD – Miljoner böcker bara en knapptryckning bort. I mer än 10 europeiska länder!

Tack för att du väljer EOD!

Europeiska bibliotek har miljontals böcker från 1400-till 1900-talet i sina samlingar. Alla dessa böcker går nu att få som e-böcker – de är bara ett musklick bort. Sök i katalogen från något av biblioteken i eBooks on Demand- nätverket (EOD) och beställ boken som e-bok – tillgängligt från hela världen, 24 timmar per dag och 7 dagar i veckan. Boken digitaliseras och blir tillgänglig för dig som e-bok.

EOD bokens fördelar!

- Få samma utseende och känsla som med originalet!
- Använd ditt standardprogram för att läsa boken på skärmen, zooma och navigera genom boken.
- Skriv ut enstaka sidor eller hela boken.
- *Sök:* Använd fulltextsökning för enskilda fraser.
- *Klipp & klistra:* Kopiera bilder och delar av texten till andra applikationer (t.ex. ordbehandlingsprogram).

Villkor för användning

Genom att använda EOD-tjänsten accepterar du de villkor som ställs av biblioteket som äger den aktuella boken.

- Villkoren på svenska: <http://books2ebooks.eu/odm/html/nls/sv/agb.html>

Fler e-böcker

Redan nu erbjuder 30 bibliotek från 12 europeiska länder denna service.

Mer information finns tillgängliga via <http://books2ebooks.eu> alla boken.

- <http://search.books2ebooks.eu/>

1792

GUSTAF III

Jurid. in
Rättig. handl.
Hist. - polit.
(B.)

1700° - 1829

Kongl. Maj:ts

Och

Rikets Svea Hof-Rätts

Utslag

Öfver

Capitainen

Jacob Johan Ankarström.

Öifwet i Stockholm d. 16 April 1792.

SEDEKHEM,

Tryckt hos Anders Zetterberg.

SECRET

CONFIDENTIAL

Kongl. Maj:ts och Rikets Svea Hof-Rätts Utslag;
 uppå en af Kongl. Hof-Rätten hållen ransakning
 öfwer Capitainen Wälborne Jacob Johan Ankar-
 ström, hwilken blifwit anlagad, för det han skall;
 rätten emellan den 16:de och 17:de siffledne Martii,
 wid Masqueraden uti Redoute-Salen i Kongl.
 Opera-Huset, å nu mera Högstsalig Hans Kongl.
 Maj:t Konung GUSTAF den III:die, Glorwyr-
 digst i åminnelse, med skarpt laddad pistol lofat
 skott, hwaraf döden sedermera fölgdt; Därföre til-
 förordnade Actör, Borgmästaren Nidle och Lagfare
 ne Carl Johan Fagerström påstående emot Ankar-
 ström gjort; Hwaröfwer denne sistnämde är wor-
 den hörd; Gifwit och affagdt i Stockholm, d. 16
 April 1792.

Kongl. Hof-Rätten har af den hållne ransakningen funnit, at
 natten emellan den 16:de och 17:de nästledne Martii föckan
 inemot Dolf, wid Masqueraden uti Redoute-Salen i Kongl. Opera-
 Huset, den grufweliga och högst beklagliga händelse timat, at en
 Masque, klädd i svart Domino, hwit Masque, och på hufwudet
 rund svart hatt, lofat skarpt skott på Högstsalig Hans Kongl.
 Maj:ts dyra Person, hwaraf Konungen blifwit träffad i waka ryg-
 gen, helt nära ryggraden på wänstra sidan något up om höften;
 men misfgärningsmannen genast sått i trängölen tilfälle at sig dölja
 och på golfwet i Redoute Salen blifwit funne å det ställe, där fot-
 tet sedt, en affkuten pistol, jämte en stor knif, uddwax, med en
 hulling på baksidan, och wid udden från samma hulling slipad på
 bägge sidor, samt längre fram i rummet, maken til förberörde pi-
 stol, denne sistnämde laddad. Imedlertid hade dörrarne til Salen
 blifwit tillstutne, de närwarande Masquer anbefalte at sig demasquera,
 och samtellige, utom någre, som i första bestörningen utkommit,
 upteknade; Hwarjemte Öfwer-Ståthållare-Ämbetet widtagit nödtige
 A 2 an

anstalter til banemannens upptäckande, däribland underdötsse är worden infordrad från alle Pistolsmeder, Svärdsfjäre och Kläd-måklare här i Staden, huruvida ofwannämde pistoler nyligen af dem blifwit förskäde, och til hwilken försälgningen kunnat se; Hwarwid Pistolsmeden wid Kongl. Lif-Regementet Anders David Kauffman, dagen därpå den 17:de Martii, igenkint dem wära desamme, som han nyligen förut åt Capitainen Ankarström lagat; I anseende hwarit bemalte Ankarström, som äfwen funnits upptecknad bland de flere, hwilke blifwit Masqueraden och wid bortgåendet därifrån blifwit upskrefne, hos Sverre Stårhällare. Ambetet genast är worden förhörd, där han ock widgätt, det han wore den, som å Masqueraden haft med sig omförmalte pistoler och knif, samt den ena af pistolerna på Konungen affutit; Hwarefter Ankarström blifwit, utur häckte hämtad, eftermiddagen samma dag til ransaknings undergående hos Kongl. Hof Rätten instald, samt förenämde pistoler och knif tillika härstädes företedde, dem Kongl. Hof Rätten funnit til beskaffenhet, som följer: En stor knif med svart skast, filad och wättrjad i spetsen och kanterne med hulling å öfra sidan, bladet Sex och tre sjerdedels tum långt, och en tum bredt wid skastet; Twänne så kallade half-pistoler, med stock af aln och måsingsbestag, nyligen lagade, piporne af Sju och sju årtondels tums längd hwardera. Af desse pistoler hade den ena blifwit på Konungen löfad, samt utur den andra skottet om morgonen, til utrönande af dess beskaffenhet, uttagit och bestätt af lifa krut, förladdning af grått papper, tio stycken grofwa harbagel, fyra stycken blyskrot af hwaka och kantiga kulhalsar, två större och två mindre, och twänne stycken blykullor, den ena rund, icke putsad, utan något af halsen qwarsttande, den andre klappad på sidorne, och skräflig åt den ena, samt en så kallad fetlapp af skinn.

Ankarström har ock inför Kongl. Hof Rätten genast tillstätt, det han ofwanberörde grusweliga wäldsgjering föröfwat, och jämte det han widkänts pistolerna, knifwen och det uttagne skottet, hwilke blifwit för honom upwiste, om förloppet af sitt grymma och omänsk-

omånskliga företagande bekant: At han i upfåt och förefats, at å Masqueraden afhända Konungen lifwet, eftermiddagen den 16. de Martii, på knifwen, den han åtta eller tio dagar förut köpt uti en Zernhed wid Riddarhus Torget, filat hulling och på en brynsten wårtjat samma knif hwar på bägge sidor i udden, samt sedermera stöpt kulor af Bly, och til flera hopsamlat små Zernubbar; Derpå på han klockan wid pass Tio om aftenen på det sätt laddat bägge pistolerne, at han i hwardera lagt tvåanne rånkulor, tillika med blöghagel, samt i den ena nubbskröret, därmed klockan wid pass half til Tolf, Ankarström, klädd i Frackräck, svart Domino, hwit Masque, och rund svart Hatt på hufwudet, hade, såsom han då uppgifwit, ensam förfogat sig på wägen til Opera-Huset, där han i Redoute-Salen kort efter ankomsten blifwit Konungen warse i sin grillerade loge; Hwarföre Ankarström, som haft den ena pistolen uppspänd i bröstfickan, och den andra i högra börsfickan samt i handen knifwen, den han öfwerklädt med svart Taft, så beskaffat, at det wid tryckning emot udden gifwit sig undan och lämnat bladet bart, noga eftersett när Konungen anlant i Redoute-Salen, då Konungen, hwilken Ankarström genast igenkant, först gått fram åt sin stora loge, samt derifrån åt den så kallade Fojjern, och då Konungen återkommit, åtfölgd til höger af en Masque, och därwid gått nära Ankarström, hade, enär Konungen på et ställe, där flere Masquer varit samlade, passerat förbi, och Ankarström kommit bakom ryggen på Konungen, Ankarström tagit pistolen utur bröstfickan, satt den åt Konungens rygg och aflöskat, hwarwid Konungen med sagta utrop wändt sig til den honom följande Masquen, buller öfwer händelsen upkommit, Ankarström sagta nedsläpt den affutne pistolen på golfwet, dit han ock låtit knifwen nedsfalla, och under det han sökt förfoga sig utur rummet ropat, at elden wore lös, deraf flere i samma utrop instämt, och buller af stampande upstår; men då Ankarström wid ankomsten til dörren ej sluppit ut, hade han gått tillbaka och i stora logen bortsnogt den andra pistolen; Hwarefter Ankarström, tillika med de andre, demasquerat sig, och förblifwit qwar i Redoute-Salen til morgonen, då hans namn är wordet, på sätt som skedd

med alla öfrige, upptecknad af Herr Lagmannen, Politie-mästaren och Riddaren af Kongl. Maj:ts Nordstjerne-Orden Wälborne Henric Liljenparre. I öfrigt har Ankarström förklarad, at i bägge Pistolerna varit en lika myckenhet af det så kallade Lisa kruter, till ungefärligen en rums högd i pipan, samt förladdningen af grått papper, och i den, som å Konungen blifwit löfad, derofwanuppå Fem å Sex stycken små Hagel tillika med Sex stycken sönderbrutne och krotige Nubbar af sådant slag, som wanligen brukas til tapeters fastspikande, och öfwerst twänne Rännkulor, den yttersta omlagd med fetlapp; men uti den andra pistolen hade han i brist af nubbar nyttjat desto flere hagel, och de efter stöpningen från kulorne affkurne så kallade halsar samt twänne rännkulor, den yttersta åfwen med fetlapp; Hwarjämte Ankarström om anledningen til skottens oliskhet, och hwarföre uti den å Konungen affkurne pistolen varit nubbskrot och mindre hagel än i den andra, yttrat sig, det skottet blifwit fördökt med skrot, för at säkrare göra det dödade, och at, i anseende til det rum skrotet intagit i pistolpipan, färre hagel blifwit wid laddningen nyttjade i den ena pistolen, än i den andra; Men at Ankarström, som hållit bägge skotten för lika skadande, icke efter laddningen åskilt dem ifrån hwarandra, utan hade den pistolen, som uti bröststücken varit förwarad, utan affsände om i skotten befunnits någon oliskhet, blifwit afflöfad. Tillika har Ankarström föregifwit, at om misshjeningen gått i fullbordan på sätt han tillärnat, så at Konungen genast dödt, hade hans upsåt varit, at med den andra pistolen skjuta sig self; men at som han förmärkt skottet icke hafwa träffat Konungen til döds, hade han, uti sin efteråt åkomne sinnesförvirring, trodt det han skulle kunna dölja sig, och af sådan orsak från samma sin föresats åstätt. Wid detta förhör har Ankarström enständigt påstått, at han blott af enskilt händelsestrud för en iråkad rättegång och flere föreburne anledningar, allena fattat upsåt och wärkstält misshjeningen, utan at någon däruti varit delagtig eller medwetande.

Under

Under ranssakningens fortgång äro hörde, de, hwilke wid det
 högst beklageliga tillfället varit Kongl. Maj:ts följagtige, och äfwen
 Officerare, som å Masqueraden haft wakt, jämte flere personer;
 Hwarefter och sedan, til underdånigst följe af Kongl. Maj:ts Nådiga
 Befallning, undersökning jämwäl hos Öfwer-Ståthållare-Ämbete-
 tet blifwit fortsatt, Ankarström upptäckt, at Kammar-Junkaren och
 Majoren Högwälborne Grefwe Claes Fredrieson Horn och Capitai-
 nen Högwälborne Grefwe Adolph Ludvig Ribbing om hans mor-
 dessa uppsåt och företagande varit underrättade, hwarem, med dertill
 hörande omständigheter, han först inför Öfwer-Ståthållare-Ämbetet
 munteligen gjort berättelse, och sedermera den 2:de innewarande A-
 pril afgifwit skriftelig bekännelse, hwilken blifwit, jämte de i detta
 ämne hos Öfwer-Ståthållare-Ämbetet förde Protocoller, samma dag
 til Kongl. Hof-Rätten inslämnad och Ankarström härstädes föreläst,
 då han erkänt den wara af honom egenhändigte skrefwen och under-
 tecknad samt til alla delar med sanningen och förloppet entlig; äfwen
 som han wid förhör den 5:te därpåföljde i någre omständigheter
 den närmare förklarar; innehållande berörde skriftelige bekännelse, i
 början icke allenast de själ, hämtade af ömsjiligheten, som han då
 mera insett, at rätta sammanhanget kunde blifwa doldt, hwilke för-
 anlätit honom at upptäcka sine medbrottslige, utan ock anledningarne
 til det hat och det hiffeliga uppsåt, Ankarström fattat och fullbordat
 emot Högst-salig Hans Maj:ts egen Höga Person, samt i det, som
 rörer anläggningen til och utöfwandet af misgjerningen: At sedan han
 förleden Höst närmare Jul blifwit bekant med Kammar-Junkaren
 Grefwe Horn, hade Ankarström under samtal med honom om re-
 geringen yppat sin händelstnad och misnöje mot Konungen samt
 tillika utlätit sig wara färdig at Konungen utur wägen rödja, alle-
 nast tillfälle dertill gifwes, och efter Jul fattat fullt uppsåt, at det
 verkställas. Efter Ny-året hade Grefwe Horn budit Ankarström til
 middagen på sin gård Hufvudstad en Söndag, hwarest Ankarström
 träffat och gjort bekantskap med Capitainen Grefwe Ribbing; wid
 hwilket tillfälle samtalet kommit på då warande tider och den tilstun-
 dande Riksdagen, då Ankarström fallit de andra i talet och sagt: utan

utan at blifwa af med GUSTAF den Tredje hjelpes intet, och där-jämte icke allenast yttrat sig, at om tillfälle sunnes gjorde han det, utan ock yppat fråga hwarest lägenhet skulle fås at gjerningen verk-ställa, hwartil Haga Kongl. Lust-Slott icke förekommit tjenligt, eme-dan där wore wackt, så at mångas biträde skulle behöfwas; därom ock, såsom Ankarström munteligen tillagt, han ytterligare blifwit öf-wertygad, enär han; i sällskap med Grefwe Horn, i afseende på et föreslagit enlevement af Konungens Person, en dag genomwan-drat Haga Lust-Park. I det stället wäcktes fråga, om icke tillfälle wore på Operan, då Konungen ginge från sin stora Loge i Den til-la, och enär Grefwarne Horn och Ribbing dagen därpå kommit til Ankarström, hade han förklarot sig i händelse Loge kunde fås å an-dra Naden, wilsa wäsa på när Konungen ginge utur den ena Lo-gen i den andra, och fjuta Konungen i betäckta gången, samt til den ändan anmodat Grefwe Horn, at höra efter Loge til Operan, som om aftenen samma dag skulle gifwas, och eftermiddagen lämna Ankarström swar. Under detta samtal hade ock Ankarström utlä-tit sig, at det icke wore bras Pistoler, som han ägde, utan ästun-dade köpa någre bättre, och i anledning af Grefwe Horns yttran-be, det han hade bras pistoler, begärt at dem erhålla. Efter det Ankarström sedermera strapt på eftermiddagen bekommit underrättel-se af Grefwe Horn, at Grefwen fått Billet för sig och en til på andra Naden, samt at Grefwe Ribbing skulle gå på Parterren, hade Ankarström laddat sin pistol och kloctan Sex ärföjt Grefwe Horn til Operan; men hwarest icke något kunnat uträttas, i anseende där-til at Konungen hela aften förblifwit i stora Logen. Derester ha-de Ankarström i enahanda affigt, en dag infunnit sig å Parterren på Dramatiska Spectaclet, dock, såsom han munteligen föregifwit, den gången mera i ändamål at se sig före om stället wore beqwäm-ligt, det han dock icke funnit, utan ansett en Masquerade wära bä-sta tillfället. Och enär anslag skede til Masquerade Torsdagen före Ribbdagens början, hade Ankarström genast lämnat Grefwe Ribbing kuskap därom, med utåtelse, at det andra skulle ske då om aften. Ankarström hade ock allena inståt sig på bewörde Masquerade; men

men då han där icke, såsom han förväntat, träffat Grefve Ribbing och icke eller funnit lägenhet til fullbordan af sin föresats, af orsak at å Masqueraden icke varit mycket folk, därifrån gått missnögd, dels för det at icke någon wille hjälpa til, dels och däröfver at den sakliga gjerningen icke skedde, såsom han lofwat. Under Riksdagen i Gesle, dit Ankarström förögåwes sökt förnä Grefwe Horn at ås wnen resa, hade Ankarström i början icke tänkt på sitt grymma förslag; men sedan hade kommit honom i tankarne, hwarom han och underrättat Grefwe Ribbing, at pågå på och sluta Konungen, då han middagsstunden wore ute och gick; men hwilket icke kunnat ske, emedan Konungen mot slutet af Riksdagen ej varit mycket ute, samt Konungen när så händt, hade ridit. Och ehuru hos Ankarström flere wäckelser af samwetet under denne tiden upkommit om beskaffenheten af hans upsåt, hade dock samma bittra sinnelag, som först bragt honom på den hufweliga föresatsen at afhända Konungen lifwet, jemwål ytterligare hårdat honom däruti. Efter återkomsten hit til Staden ifrån Riksdagen, hade blifwit Kungörefse til Masquerads hållande om Fredagen, då Ankarström för Grefwe Ribbing förklarar sitt beslut wara at å samma Masquerade sluta Konungen, allenast Konungen komme dit; Och sedan Ankarström straxt han anlände från Riksdagen återhämtat et par pistoler, som under hans frånwars Pistolsmeden hast at laga, och hwilka en wecka eller mera före afresan Grefwe Horn fört med sig från landet och lämnat Ankarström, hade nu Ankarström til verkställande af sine mordiske tankar laddat dese pistoler med kulor och hagel, samt tagit dem bägge med sig på Masqueraden, där Ankarström utan någon annans än Grefwe Ribbings wettskap sig insunnit; men då han ej råkat bemålte Grefwe där, fastän Grefwen sagt sig skola komma dit, och för Ankarström ej eller blifwit möjligt at fullkomna sitt grymma upsåt, missnögd förfogat sig hem. Hwaremot och enär sedermera en ny Masquerad blifwit utsatt, samt Ankarström dagen förut derom erhållit kunskap, han föresatt sig, och för Grefwe Ribbing, som å Masqueraden skulle träffa honom, omtalt, at gjerningen då skulle ske, ehwad det bleswe mycket eller litet folk; Men som denne Masquerade för insaken stark

Kjöld Kommit at inställas, hade Ankarström fratsat flotten utur pi-
 stolerne. Dagen för den olyckliga Masqueraden, som hölts den
 16:de Martii hade Ankarström och Grefwe Ribbing efter aftal råkat
 hwarandra på Hafvudstad hos Grefwe Horn, och alla tre öfverens-
 Kommit, at dagen därpå träffas hos Grefwe Ribbing klockan fyra
 estermiddagen, samt alla bjuwista Masqueraden, hwartil Ankarström
 skulle förskaffa Grefwe Horn Domino och Masque. Det utfatte mö-
 tet hade ock för sig gått, samt Grefwe Ribbing därwid underrättat
 de andre bägge, huru han skulle blifwa klädd, och omtalt det någre
 anstalter wore påtänke, at efter mordet widtagas; men hwarunder
 Ankarström förfogat sig utur rummet för at undfly kunskap derom
 och äfwen något därefter bortgått. Ankarström, som begifwit sig
 hem, hade sedermera klockan Sex filat hulling på förr omförmålte
 stora knif, wärrjat den och swärtat skäftet. Och är i alt öfrigt An-
 karströms skriftliga bekännelse enahanda med det han, på sätt of-
 wanberört är, förut munteligen widgätt om hwad så förr, som å
 Masqueraden sig tilldragit, utom det at Grefwe Horn om aftonen
 klockan Tijo Kommit til honom, och at de bägge söjts åt til Mas-
 queraden: at Ankarström där igenkânt Grefwe Ribbing, at Ankar-
 ström, förundrad däröfwer, at Konungen ej fallit efter skottet, we-
 lat, för at fullkomna mordet, sticka Konungen med knifwen; dock i åkom-
 men håpenhet äfwen nedslåpt den, likasom förut pistolen. Men An-
 karström har enständigt nekat, det han kânt eller hast för ändamål
 utförandet af någon wif plan til ändring i Rikets styrelse-sätt, eller
 warit omtänkt på något birråde eller anstalter huru han efter mis-
 gjerningens föröfwande skulle blifwa försvarad eller undankomma,
 utan tänkt om det kunde ske, wore det wäl, i annor händelse blef-
 wo, som orden luda, det därwid.

Kammar-Sjunkaren Grefwe Horn, och Capitainen Grefwe Rib-
 bing, hwilka i anledning af det som under ransakningen om ofwan-
 berörde grusweliga wåldsgjerning emot dem inlupit och Ankarström
 yppat, blifwit hos Öfwer-Scåthållare-Embeter hörde och häktade,
 hafwa jämwäl efter någre omswey aflämnat skriftelige bekännelser,
 dem de inför Kongl. Hof-Rätten widgätt, deruti de tillstått och up-
 gif

gifwit den Kunskap, öfverläggning och delagtighet de dels samfält
dels hwar för sig i Ankarströms gudlöse företagande ägt.

Til uplysning och styrka af de omständigheter, som röra Ca-
pitainen Ankarström, äro på vittnes Ed härde icke allenast Lieut-
nanterne och Kongl. Lif-Drabanterne Wälborne Carl Ivar Falken-
berg, Benjamin Magnus Croneborg och Carl Mathias Wigeltjerna,
hvilke instämt däruti, at de å Masqueraden hört et skott lofsas,
och genast därpå ropas, at elden wore lös, hwilket, enligt de bäg-
ge förstnämdes utsagor, börjat ifrån och omkring det ställe, der skot-
tet skedd, äfwen som Lieutnanten Croneborg berättat, det han på
golfwet blifwit warse och därifrån uptagit en stor med svart taff-
samlindad kufs; utan ock

Pistolmeden Kauffman, som förklarar sig med wisshet igen-
känna de i Redout-Salen fundne pistoler wara de samme, som
Ankarström, den han från barndomen til utseende kändt, någon tid
före Riksdagen, til reparerande i hans Wärfstad inlämnat, och
hvilka Ankarström wäl förbehållit sig före afresan til Gessle färd-
ge; men enär sådant icke kunnat ske, hade han, med begäran at lä-
sen blefwo så eftersebbe at de ej klickade, förklarar sig nöjd at er-
hålla dem efter sin återkomst, då ock Ankarström dem afhämtat.

Hof-Trompetaren Olof Örnberg, som intygat, at af wid
på 16 stycken Masquer, alle med runda hattar och i swarta Do-
minor klädde, hvilka warit på 5 a 6 alnars afstånd ifrån Örnberg,
som uti Orchestern gjort tjenst, hade han sedt en i hopen af de
kringstående, aflofa et pistolskott, därefter nedsläppa pistolen, och
slingrat sig ibland de andre, hvilka äfwen begynt skingras och be-
gifs wa sig åt dörren, under ropande, som en först börjat och hwar
uti flere instämt, at elden wore lös. Därefter och enär alla på
Masqueraden warande personer blifwit demasquerade, Ankarström,
som träffat Örnberg i Redoute-Salen, frågat honom, om han blif-
wit warse, hwilken som skutit Konungen, och då Örnberg därpå
B 2 swar

swarat ja, hade, efter et längre samtal hwarunder Ankarström berättat sig vara Capitaine, och såsom ersättning för någon af Örnberg i Caffee Salen förtärd och betald Pouch, welat gifwa honom en Specie Snusdaler, den Ankarström, då Örnberg wägrat den samma emot-taga, flera gånger förgäfwes sökt stoppa på Örnberg, Ankarström, slureligen begärt få tala med honom emellan fyra ögon, med uttårelse, det han ansåge Örnberg vara en bras Karl, och enär Örnberg ytrat sig, at om Ankarström hade något at säga honom, sådant kunde ske å det ställe de word, hade Ankarström, efter gjorde frågor om Konungens tilstånd, och den kunnskap Örnberg där om ägde, omsider tillspott honom, om han märkt hwad utseende den personen hafte, som stutit på Konungen, hwarit sedan Örnberg swarat, at den varit af samma wårt som Ankarström, och aldeles på lika sätt klädd, Ankarström skilt sig ifrån honom. Och

Berjenten Petter Fagerberg, som vittnat, at han, hwilken såsom åskådare på Masqueraden, ståt i en Coulis, sett en Masque, på hwilken, från des första inträde i Redoute-Salen, Fagerberg kommit at gifwa afkining och varit klädd i svart Domino med hwit Masque, och rund svart hatt, med band omkring kullen, utan kant eller plumer, springa fram, stadna midt före det ställe där Fagerberg ståt, taga up utur bröstfickan något som blänkt och förefallit Fagerberg vara en Snusdosa, samt huka sig neder, och i det samma hade et skott smullit, samt Fagerberg märkt elden hafwa satt uti kläderna på någon af de kringstående Masquer; hwarwid och i samma stund, flere ropat: Elden är lös, då den person som lofat skottet, sålt en pistol åt sidan, där Fagerberg ståt, hwilken studsat till Fagerbergs fötter, och hade han åswen sett en knif falla litet frammanföre.

Efter Kongl. Maj:s den 29 siffledne Martii timade högst beklageliga död, hafwa Öfwer Directeuren adle och Höglärde Doctor Daniel Theel, samt Profestoren adle och Höglärde Doctor A. Joh. Hagström, hwilka öpnat det Kongl. Liket, jämte beskrifning, hwar

est skottet skannat, samt huru det på flere ställen åstadkommit fall-
brand, tillika intygat, det af skottets läge och utspridning således
synes omöjligheten både af dess uttagning och swårigheten af dess
hjelpande.

Häruppå har Actor den 7:de April, i Ankarströms närvaro
andragit, at, då Swenska Allmänheten ägde högsta rätt at fordra
och med en billig otålighet kunde wänta, at snart se häanden och
straffet på det Konunga-mord, som förorsakat en allmän sorg och
bestörtning, funne han sig skyldig anhålla, det målet, så widt som
utan hinder för det närwarande kunde ske, måtte til hufwudsakelig
åtgärd blifwa företaget; Af hwilken beskaffenhet han ansåg det wara,
som röerer Ankarström, genom hvars hand Konunga-mordet blif-
wit wärkstält; och hwarföre Actor påstått, det bemälte Ankarström,
såsom om samma grufweliga brott öfwertrygad, måtte, enligt hwad,
för wäldswerkan å Rikets Konung och Herre, Lagen i 1 §. 4 Cap.
Misgjernings-Balken stadgade, mista högra hand, halshuggas
och steglas, samt alt hans gods i löst och fast til Kronan indragas;
Hwarjemte i anseende til brottets grymhet och grofwa beskaffenhet
samt Ankarströms hitills wista hårda sinnetag och til befördran af
den fräck, warning och affky, som af en så mordisk gjerning
borde följa, Actor hemstält om en allswarsam skärpning i likhet med
hwad uti owanligt grofwa misgjerningar förut hade wanligt wa-
rit, och om icke Ankarström, innan han dödsstraffet undergingo,
borde ställas i halsjärn wid en påle at uti Allmänhetens åsyn skäm-
mas och straffas samt hans namn å galgen uppsikas; Desutan
Actor, angående de öfrige, som uti Konunga-mordet blifwit såsom
delaktige indragne, och antingen genom upsat och samråd eller gjer-
ningens befrämjande och förtigande samt andre skämplingar emot
Riket och Konunga-Huset kunna finnas skyldige, förbehållit sig at
främdeles emot dem särskilt så utföra den talan och det påstående,
hwarartil han å Gimbetes wagnar agtade sig befogad.

Wid det af Actor emot Ankarström sålunda gjorde påstående har Ankarström förklarad sig ej hafwa något at påminna, utan uttradt sig beredd sitt straff at undergå, samt önskat sig förlåtelse af Nationen, som han förörlämpat, och at hans hustru och barn hwilka i hans brott woro oskyldige, ej måtte för hans misgjärning stanna i något lidande genom mistning af hans lott i boet.

Detta allt med hwad mera ransakningen innehåller, har Kongl. Hof: Rätten i öfwerwägande tagit; Och aldenstund Capitainen Jacob Johan Ankarström, genom egen med omständigheter och flere afhörde personers utseggor styrkt bekännelse, är förwunnen, at, sedan han af hämdelystnad och misnöje fattat och hos sig stadgat det grymma och omänskliga beslut at Konungen utur wägen rödja, han icke allenast undersökt huruwida belägenheten wid Haga Kongl. Lust: Slott kunde wara för honom tjenlig at med andras tilhjelp Konungens Person sig bemäktiga; utan ock, efter det sådant fastligt förslag icke funnits til werkställighet misjeligt, i upsat och föresats at afhända Konungen lifwet, instått sig wid särskilte tilfällen med mordgewår på sådane rum och ställen, där han förment sig kunna Konungen träffa, nemligen en gång å Operan förleden winter; en annan gång å parterren på Dramatiska Spectaclet; å Masqueraden, som näst före Riksdagen eller den 19:de Januarii i Redoute-salen uti Kongl. Opera-Huset blifwit gifwen; på gatorne i Gese under Riksdagen därstädes och å Masqueraden näst efter Riksdagens slut eller den 2:dra Martii sistledne; jämwäl ock warit beredd och färdig at utöfwa sin mordiska gjerning å den Masquerade, som blifwit utsatt til den 9:de i samma månad, men för infallen stark köld icke kommit at för sig gå, samt ånteligen å Masqueraden natten emellan d. 16:de och 17:de Martii, i lika argt och förtwifladt upsat sig infunnit, med ännu dertill den öfwerlagde grymhet, at, i fall Konungen af det tillärnade skottet icke bleswe dödd, fullkomna mordet genom en i sådant ändamål mehad af Ankarström wäntjad och med hulling på ena sidan försedd stor knif; Och Ankarström då jämwäl sitt gudlösa

Ja anslag på det lömska och mordiska sätt fullbordat, at han i träng-
 seln emot Konungens rygg aflostat en med 2 ne kulor, flere hagel
 och skrot laddad pistol, hwilket skott träffat Konungen i wæka ryg-
 gen helt nära ryggraden på wänstra sidan något up om höften, och
 hwaraf Konungens död sedermera oundwikeligen följt; Fördenksful
 och emedan Capitainen Jacob Johan Ankarström, född Swenssk,
 samt derigenom, jämte edelige förpligtelser til undersåtelig tro och
 huldhet Kisers Konung förbunden, i förberörde måtto är öfwertry-
 gad, at hafwa Konungen med stadgad råd, af hämd, försåtliga
 inom Des fridlyste borg mördad; Ty pröfwat Kongl. Hof-Rätten,
 i förmågo af 4 Cap. 1 §. Misshjernings-Balken, samt i anledning
 af Författningarne om straffets skärpande för synnerligen grofwa
 brott, der denne grymme misshandare, Jacob Johan Ankarström, som
 medelst sådant sitt arga upsåt och grusweliga fullbordan aflådt sig
 alt medborgelligt anseende samt heder och ära, och således gjort sig
 orwårdig och förwårkat adeligt stånd, skal för sin ohörda illgjerning
 warda, til allmän sky och fasa, sålunda straffad, at han först på
 särskildre Sorg, tre dagar å rad, skalles två timmar i halsjern för
 kampåle, därå öfwer hufwudet blifwit fastad tasta med påskrift:
 Konunga-mördaren Jacob Johan Ankarström: wid hwilka tim-
 mars förlopp mördaren hwarje gång af Bodelsknekt hudstrykes med
 fem par spö, try slag af paret, och sedan, efter föregången beres-
 delse til döden, föres til galgeplatsen och där mister högra hand,
 halsbugges och på det sätt steglas, at hand och hufwud sättes på
 en påle och den öfriga kroppen på fyra stegel lägges; Gånge och
 mördarens gods i löst och fast under Kronan. Desutan bör å
 galgen samt å låken wid Packaretorget upfattas Tasta, med på-
 skrift, huru Konunga-mördaren Ankarström år 1792 blifwit dömd
 och straffad.

I öfreigt och hwad angå de flere, som för delagtighet i Ankar-
 ströms brott och hwad därmed gemenskap åger, anslagade äro,
 wil

med Kongl. Hof-Rätten, sedan ransakningen derom fulländad blifvit, sig särskilt utlåta. År och dag, som förr skrifvit står.

På Den Kongl. Hof-Rättens vägnar.

CARL. A. WACHTMEISTER,

Sw. R. Drotzet.

(L. S.)

AD. FREDENSTIERNA.

Carl Fredr. Lindenbaum.

Utslag öfver Jacob Johan Ankarström.

www.books2ebooks.eu